

REFERAT Handicaprådet d. 22-06-2023

Mødedato Torsdag d. 22. juni 2023 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 2608 – Gladsaxevej 100

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af referat fra mødet 07.03.2023.....	4
Analyse af aktivitets- og udgiftsudviklingen på det specialiserede voksenområde.....	5
Drøftelse af udfordringer med MitID og digital fuldmagt.....	7
Rapport fra Psykiatri- og Handicapudvalgets studietur til Sverige.....	9
Forslag til tema og oplægsholder til Handicaprådets dialogmøde i 2024.....	11
Meddelelser.....	12
Forslag til punkter til næste Handicaprådsmøde 12.09.2023.....	13

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af referat fra mødet 07.03.2023

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Referatet fra Handicaprådets møde 07.03.2023 er vedlagt i bilag 1.

Bilag

Bilag 1. Referat fra Handicaprådets møde 07.03.2023

Punkt 3: Analyse af aktivitets- og udgiftsudviklingen på det specialiserede voksenområde

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Nicolai Stenbo Nielsen og Søren Hvid Karsten præsenterede konklusionerne fra analysen af aktivitets- og udgiftsudvikling på det specialiserede voksenområde. Analysen viser, at de stigende udgifter på området primært skyldes en stigning i antallet af borgere med behov for botilbud.

Gladsaxe Kommune har dog fortsat et lavere udgiftsniveau, når der sammenlignes med landsniveauet og sammenlignelige kommuner.

Der var også en kort præsentation af de udviklingsspor, der arbejdes videre med på baggrund af analysen. Først arbejdes videre med "Spor 1" vedr. udvikling af den socialpædagogiske støtte og mere fleksible indsatser samt "Spor 2" vedr. samarbejdsstrukturer og samarbejde på myndighedsområdet. Der er i arbejdet fokus på borgerinddragelse, og at der sikres en tæt sammenhæng mellem det udviklingsarbejde der er i gang på både børne- og voksenområdet.

Derudover blev Budgetbidrag for 2024- 2027 for Psykiatri- og Handicapudvalgets område gennemgået. Herunder forslag til budgetnote på baggrund af Handicaprådets budgetønske om at ansætte en pårørendevejleder. Psykiatri- og Handicapudvalget ønsker, at det udarbejdes en budgetnote, der afrapporteres i 1. halvår 2024, hvor forvaltningen afdækker og beskriver mulighederne for tilstrækkelig støtte til pårørende i Gladsaxe Kommune. Der blev gjort opmærksom på, at der er tale om et forslag til en budgetnote, og at der derfor kan ske ændringer i løbet af budgetprocessen.

Præsentationen er vedlagt i Bilag 5.

Handicaprådet drøftede præsentationen, og havde følgende bemærkninger til forslag om budgetnote om støtte til pårørende:

- DH gjorde opmærksom på, at det er 3. år i træk, at Handicaprådet har en stilling som pårørendevejleder øverst på listen over forslag til budgettet, uden at det er blevet imødekommet. DH er derfor skuffet over, at forslaget om pårørendevejleder ikke indgår i budgetprocessen, men at der i stedet laves en budgetnote. Der er samtidig en bekymring for, at der med en budgetnote går langt tid før, at der igangsættes noget konkret.
- DH begrundede ansættelse af en pårørendevejleder i Gladsaxe med, at der er rigtig mange omsorgspårørende, som har brug for en enkel og entydig adgang til støtte, hjælp og information. En pårørendevejleder kan hjælpe med mange af de fælles problemstillinger som pårørende har, uanset hvilke handicap, den ramte har, og henvise videre til specialiserede tilbud. I Norge og Sverige har alle kommuner en pårørendevejleder, da det er et lovkrav.
- Det vil i arbejdet med budgetnoten være relevant at se på støtte til pårørende bredere set, end forslaget lægger op til, da mange af de behov man har for støtte som pårørende er ens, uanset om man er nærtstående pårørende til et menneske med psykisk sårbarhed, handicap eller alvorlig sygdom og på tværs af alder dvs. både børn, unge voksne og ældre.
- Det vil være relevant at tænke de øvrige borgerrettede vejlederfunktioner ind, der allerede er i kommunen fx hjemmeskadekoordinator og demensvejleder. Medarbejderne i disse funktioner har dog travlt, så vurderingen er, at det ikke alene kan dække behovet for pårørendestøtte.
- Det vil være relevant at inddrage andre kommuners indsatser og erfaringer med pårørendestøtte. Flere kommuner har også pårørendepolitikker.
- Der mangler synlighed og overblik over de forskellige tilbud der allerede findes til pårørende i Gladsaxe Kommune, bl.a. hvis man er pårørende til et menneske med psykisk sårbarhed.
- Der opfordres til at udarbejdelsen af budgetnoten, og forslag til løsninger, sker i dialog med handicaporganisationerne, Handicaprådet og andre relevante aktører.

Søren Hvid Karsten opsummerede, at formålet med forslaget om en budgetnote er at lave en analyse af, hvad der allerede findes af tilbud om støtte til pårørende både i og udenfor Gladsaxe Kommune bl.a. i interesseorganisationerne m.v., og samtidig få belyst, hvad vi mangler for at kunne tilbyde pårørende i Gladsaxe en tilstrækkelig støtte. Handicaprådets bemærkninger og forslag indgår i det videre arbejde, herunder materialet fra DH, der blev fremsendt efter mødet 07.03.2023. Der arbejdes også på at synliggøre de eksisterende tilbud og muligheder for støtte til pårørende på kommunens hjemmeside.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen igangsatte i efteråret 2022 en analyse af aktivitets- og udgiftsudviklingen på det specialiserede voksenområde. Formålet med analysen var at identificere årsagerne til de seneste års budgetudfordringer med henblik på udvikling af løsninger, som fagligt og styringsmæssigt imødekommer de økonomiske udfordringer på området.

Nicolai Stenbo Nielsen, leder af Økonomi og Styring, præsenterer konklusionerne fra analysen af aktivitets- og udgiftsudvikling på det specialiserede voksenområde og Handicaprådet får mulighed for at drøfte konklusionerne.

Under punktet præsenterer Søren Hvid Karsten også Budgetbidrag for 2024- 2027 for Psykiatri- og Handicapudvalgets område, der blev godkendt af udvalget 31.05.2023 og som indgår i den videre budgetproces.

V. Søren Hvid Karsten, afdelingschef for Psykiatri- og Handicapafdelingen.

Nicolai Stenbo Nielsen, leder af Økonomi og Styring i Social- og Sundhedsforvaltningen, deltager under punktet.

Uddybning af punktet

I bilag 1 er til orientering vedlagt sagsfremstillingen vedr. temadrøftelse af det specialiserede voksenområde, der blev forelagt for Psykiatri- og Handicapudvalget 31.05.2023, punkt 5. Psykiatri og Handicapudvalget fortsætter drøftelsen af udviklingen af området på udvalgets næste møde i august.

Det foreslås, at Handicaprådet drøfter faglige udvikling af det specialiserede voksenområde på rådets næste møde 12.09.2023.

I bilag 2-4 er til orientering vedlagt sagsfremstilling vedr. budgetbidrag 2024-2027 på Psykiatri- og Handicapudvalgets område, der blev forelagt for udvalget 31.05.2023, punkt 2, herunder Handicaprådets budgetønske.

Bilag

Bilag 1. Temadrøftelse om udvikling af det specialiserede voksenområde (PHU 31.05.2023, punkt 5)

Bilag 2. Budgetbidrag 2024-2027 for Psykiatri- og Handicapudvalget (PHU 31.05.2023, punkt 2)

Bilag 3. Psykiatri- og Handicapudvalgets budgetbidrag 2024-2027

Bilag 4. Budgetønsker fra Handicaprådet til Budget 2024-2027

Bilag 5. Præsentation til Handicaprådet 22.06.2023

Punkt 4: Drøftelse af udfordringer med MitID og digital fuldmagt

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Mark Jensen, chef for Borgerservice, fortalte generelt og principielt om udfordringer med bl.a. MitID og digital fuldmagt for mennesker med handicap. Det rammer bl.a. nogle familier med unge mellem 15-17 år med kognitive handicap, der ikke selvstændigt kan benytte MitID, fordi forældrene, ifølge lovgivningen, ikke har adgang til sundhedsoplysninger, fra den unge fylder 15 år, selvom deres børn ikke er myndige. Det er især en udfordring i de situationer, hvor den unge ikke kan give fuldmagt og først kan få en evt. værge, når den unge fylder 18 år.

Problemstillingen gælder også andre grupper af borgere med kognitive udfordringer. Hvis Borgerservice i forbindelse med, at de hjælper en borger med MitID, bliver opmærksomme på, at borgeren ikke er i stand til selv at benytte MitID, eller give en digital fuldmagt til andre, har de som myndighed pligt til at overholde reglerne. De samme regler var gældende for NemID, men det bliver mere tydeligt nu, hvor borgere skal henvende sig til Borgerservice, hvis de skal have hjælp til fx opdatering af MitID.

Som lovgivningen er i dag, er det de enkelte myndigheder, der skal stille alternative løsninger til rådighed, hvis borgerne ikke kan benytte MitID fx sundhedsvæsnen i forhold til de 15-17-årige. På nationalt plan, er der sat fokus på udfordringerne på området. Det forventes, at der kommer nationale løsninger på, hvordan det skal håndteres fremadrettet. Det blev aftalt, at Handicaprådet bliver orienteret, når det sker.

Handicaprådet drøftede udfordringerne med anvendelsen af MitID og andre digitale løsninger herunder, at de digitale løsninger både kan være vanskelige at anvende, hvis man har kognitive udfordringer, men også for mange mennesker med fysiske handicaps.

Sagsfremstilling

Handicaprådet har fået en henvendelse om udfordringer med tildeling af MitID samt digital fuldmagt til en borger med kognitivt handicap, som er mellem 15-17 år.

Borgerservicechef Mark Jensen, deltager under punktet og drøfter de generelle/principielle problemstillinger med Handicaprådet, som er uddybet nedenfor.

1. Udfordringer vedr. tildeling af MitID

Reglerne om tildeling af MitID er meget restriktive, og løsningerne er strengt personligt og det må ikke benyttes af andre hverken pårørende, ægtefæller eller forældre. Lov om digital post gælder fra man fylder 15 år, hvor de unge selv skal kunne logge ind. For nogle forældre til børn med kognitive handicap, skaber det et limbo frem til den unge fylder 18 år, når den unge ikke kan give samtykke, hvor de ikke kan få adgang til sundhedsoplysninger, indkaldelser m.v. På nuværende tidspunkt er løsningen i den situation at være fritaget for digital post.

Det er et generelt problem, som vil kræve en lovændring at løse. Gladsaxe Kommune er derfor sammen med Kommunernes Landsforening i dialog med Sundheds- og Indenrigsministeriet om de nuværende problemer med digital post og MitID.

2. Udfordringer vedr. håndtering af digital fuldmagt

Reglerne for at give fuldmagt til andre beror på, at fuldmagtsgiveren er i stand til at "overskue" konsekvenserne af at give en fuldmagt og underskrive herpå. Det kan i nogen tilfælde være en udfordring at sikre, at fuldmagtsgiver til fulde kender konsekvenser af at give fuldmagten - og kan den ikke gives, kan det efterlade pårørende uden "handlerum" på vegne af de unge.

V. Borgerservicechef Mark Jensen, der deltager under punktet.

Punkt 5: Rapport fra Psykiatri- og Handicapudvalgets studietur til Sverige

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Søren Hvid Karsten og medlemmerne af Psykiatri- og Handicapudvalget, der deltog på turen, fortalte om studieturen til Sverige (Jönköping og Kalmar). Oplægget er vedlagt i bilag 3.

I forhold til peers (medarbejdere med egen erfaring med psykisk sårbarhed) blev der i Sverige arbejdet meget struktureret med samarbejde og ansættelse af peers i både de kommunale og regionale indsatser i psykiatrien. Handicaprådet drøftede eksempler på, at der også er fokus på peers i Gladsaxe og på Psykiatrisk Center Ballerup, men at vi kan gøre det i endnu højere grad og mere systematisk, og bl.a. kan hente inspiration fra Sverige.

I forhold til samarbejde mellem kommune og regionspsykiatrien var det tydeligt, at der var en stærk fælles fortælling om en sammentømret organisering på tværs. Der var også fokus på vigtigheden af, at der er en stærkt gensidig afhængighed, og at det fordrer kendskab til hinanden, fx mulighed for jobbytte mellem regionen og kommunen. I samarbejdet mellem Gladsaxe Kommune og Psykiatrisk Center Ballerup er det bl.a. netop aftalt at afprøve, at medarbejderne kan komme i praktik hos hinanden, for at styrke kendskabet.

Besøget hos Nationalt Kompetencecenter Pårørende (Nationellt kompetenscenter anhöriga) i Kalmar gjorde det tydeligt, at Danmark kan lære meget af Sverige i forhold til styrket samarbejde, dialog og støtte til pårørende. Lovgivning og finansiering på pårørendeområdet er forskellige i Sverige og Danmark, hvilket har stor betydning for den måde, der arbejdes med pårørendestøtte. I det videre arbejde i Gladsaxe Kommune, kan vi bl.a. lade os inspirere af metoder og redskaber til at lave målrettet pårørendestøtte, netværksskabende aktiviteter og samarbejde med civilsamfundet, herunder interesseorganisationer.

Derudover drøftede Handicaprådet, at Sverige også er langt foran Danmark i forhold til at sikre tilgængelighed for mennesker med handicap i bygninger og byrum.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og Handicapudvalget var i november 2022 på studietur i det sydøstlige Sverige. Temaet for turen var mental sundhed og recovery. På turen besøgte udvalget Kommunal Utveckling i Jönköping, Psykiatrisk Center i Kalmar samt Nationalt Kompetencecenter Pårørende (NKA), der ligeledes ligger i Kalmar. Rapporten fra studieturen er vedlagt i bilag 2.

På baggrund af opsamlingen på studieturen besluttede Psykiatri- og Handicapudvalget 01.03.2023, at der skal arbejdes videre med følgende temaer:

- Styrket arbejde med peers – herunder inddragelse og samarbejde
- Styrket samarbejde mellem kommune og regionspsykiatrien
- Styrket samarbejde og dialog med pårørende

Søren Hvid Karsten holder et kort oplæg om studieturen og politikerne, der deltog på studieturen (Katrine Skov, Signe Ejersbo, Michael Dorph Jensen og Calle Greisholm) fortæller, hvad de særligt har taget med fra studieturen, der kan bruges som inspiration til det videre arbejde i Gladsaxe.

V. Søren Hvid Karsten og Katrine Skov.

Bilag

Bilag 1. Sagsfremstilling til Psykiatri -og Handicapudvalget 01.03.2023, punkt 2, afrapportering fra studietur

Bilag 2. Rapport fra studietur

Bilag 3. Præsentation på Handicaprådsmødet 22.06.2023

Punkt 6: Forslag til tema og oplægsholder til Handicaprådets dialogmøde i 2024

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Det aftales, at punktet om oplægsholder til dialogmødet 2024 sættes på dagsordenen igen på mødet 12.09.2023, hvor der tages stilling til oplægsholder.

Forvaltningen undersøger, om digter Caspar Eric har mulighed for at være oplægsholder på dialogmødet i 2024. Caspar Eric, der har Cerebral Parese (CP), har fået Dansk Fortatterforenings Prins Henrik Prisen 2023 for sit forfatterskab, der bl.a. handler om de fordomme man støder på som et menneske med handicap.

Alice Rasmussen har også et forslag til en oplægsholder til dialogmødet, der rundsendes til Handicaprådet inden næste møde.

Sagsfremstilling

Handicaprådet holder hvert år et dialogmøde med et temaoplæg, hvor der er adgang for alle interesserede.

Handicaprådet skal drøfte, hvilke forslag I har til temaer og konkrete oplægsholdere til dialogmødet i 2024?

Info om det kommende dialogmødet i 2023

Handicaprådets dialogmøde i 2023 holdes den 7. november kl. 17-20 i salen på Kellersvej. Oplægsholder er Marie Lenstrup, der er formand for Foreningen Pårørende i Danmark og bl.a. forfatter til bogen "overlevelsesmanual for omsorgspårørende".

V. Torben Nielsen og Katrine Skov.

Punkt 7: Meddelelser

23-4-00.01.00-A00

Meddelelse

- Torben Nielsen og Lone Andersen orienterede om, at Handicaprådet deltager på Gladsaxedagen 26.08.2023, hvor DH, Hjernesagen og Handicaprådet deltager sammen med telt på Rådhuspladsen.
  - Torben Nielsen, Lone Andersen og Alice Rasmussen orienterede om, at der er afholdt følgende møder, hvor Tilgængelighedsudvalget har været repræsenteret: trafik- og mobilitetsplan den 22.03.2023, Sundheds- og Beskæftigelseshuset 22.05.2023 samt referencegruppen for fornyelse af Søborg Hovedgade 31.05.2023. På den renoverede del af Søborg Hovedgade er der bl.a. kommet bredere fortove og en handicapparkeringsplads ved Seniorshoppen. Derudover var der under punktet en generel drøftelse af udfordringerne med tilgængelighed i byrummet og bygninger i Gladsaxe bl.a. adgang til butikker.
  - Lone Andersen og Søren Hvid Karsten orienterede om status på flytning af De Frivilliges Hus til Thorasminde. Forventet indflytning er ultimo oktober 2023. Mange grupper er usikre på at skulle flytte til den nye lokation. Der har været dialog med forvaltningen om, at der ikke er et egentligt handicaptoilet i Thorasminde. Der holdes sommerfest i De Frivilliges Hus 08.08.2023.
  - Søren Hvid Karsten orienterede om indstilling af kandidater til Gladsaxe Kommunes Psykiatri- og Handicappris 2023 herunder, at Handicapprisen har skiftet navn til Psykiatri- og Handicapprisen. Kriterierne er fortsat, at prisen kan uddeles til enkeltpersoner, grupper, foreninger eller erhvervsdrivende, som har ydet en ekstraordinær indsats i arbejdet for mennesker med handicap og psykisk sårbarhed. Frist for indstilling af kandidater er 20.09.2023 og prisen overrækkes 04.12.2023. Der annonceres fra august i Gladsaxebladet, hjemmeside og Facebook. Derudover styrkes formidling af prisen ved at forvaltningen kontakter relevante interesseorganisationer, foreninger og tilbud, der opfordres til at indstille egnede kandidater.
-
- Tilde Olsen orienterede om, at Handicaprådet får tilsendt invitation til første spadestik for det nye Sundheds- og Beskæftigelseshus den 17. august kl. 14-15.

Punkt 8: Forslag til punkter til næste Handicaprådsmøde 12.09.2023

23-4-00.01.00-A00

Beslutning

Det aftales, at der på mødet 12.09.2023 er en temadrøftelse om børneområdet, vedr. forvaltningens arbejde med implementering af PWC's anbefalinger til deltagelsesmuligheder for alle samt udfordringerne med økonomien på området, herunder budgetbidrag.

Fra DH er der ønske om et punkt på mødet 12.09.2023 vedrørende hjemmeplejen bl.a. krav om, at borgere anskaffer sig en mikroovn, hvis de får hjælp til tilberedning af mad. DH sender spørgsmålene forud for mødet, så der er mulighed for at invitere en repræsentant fra Sundheds- og Rehabiliteringsafdelingen til at besvare spørgsmålene, eventuelt lederen af Visitationen.

Det aftales, at Borgerrådgiver Henrik Bang Nielsen, inviteres til at deltage på et kommende møde i rådet.

Det aftales, at når der fremadrettet deltager suppleanter på Handicaprådets møder, indledes mødet med en præsentationsrunde.

Sagsfremstilling

Handicaprådet skal drøfte, om I har ønsker eller forslag til punkter på dagsordenen på næste møde 12.09.2023.

V. Søren Hvid Karsten.

Foreløbige punkter på dagsordenen 12.09.2023

- Temadrøftelse om Gladsaxe Kommunes Psykiatri- og Handicappolitik 2023-2026 - hvordan får vi omsat visionerne. Hvilke muligheder ser rådet og forvaltningen?
- Godkendelse af oplægsholder til Handicaprådets dialogmøde i 2024.
- Oplæg om, hvordan der arbejdes med at implementere anbefalingerne i PWC-rapporten om analyse af erfaringerne med deltagelsesmuligheder for alle på børneområdet, der blev forelagt for Børne- og Undervisningsudvalget 02.03.2023, punkt 11.

Forslag til temaer/punkter på møderne (fra tidligere rådsmøder)

(De drøftelser/temaer, der er planlagt eller afholdt, fremgår i parentes)

- Handicapbarometeret fra Institut for Menneskerettigheder.
- 10-årsplan for psykiatriområdet, herunder forebyggelse og samarbejde med behandlingspsykiatrien i forhold til både børne- og voksenområdet.
- Universelt Design.
- Status på erfaringer fra Ballerup Kommune med etablering af et psykiatriråd.
- Oplæg ved Betina Skovby, civilsamfundsadministrator på Gladsaxe Handicaptilbud.
- Tilgængelighed i forbindelse med om- og nybygninger (drøftet på møder i tilgængelighedsudvalget)
- Tilgængelighed og sikkerhed i bybilledet i forhold til trafikken bl.a. i forbindelse med etablering af letbanen (drøftet på møder i tilgængelighedsudvalget)
- Økonomi og udvikling i økonomien på psykiatri- og handicapområdet (temadrøftelse vedr. voksenområdet på mødet 22.06.2023)

- At være pårørende, herunder omsorgspårørende. (Tema for Handicaprådets kommende dialogmøde 07.11.2023)
- Afholde Handicaprådets møder fysisk ude på de forskellige tilbud i kommunen og på den måde blive introduceret til, og få indblik i, hvad der foregår. (Nybrogård 07.03.2023)
- Boliger og boligsituationen til mennesker med handicap både botilbud og handicapvenlige boliger. (Temamøde 08.02.2023 om boligstrategi for seniorer)
- Tilgængelighed i forhold til kommunens kommunikation med mennesker med fx syns- og hørehandicap, ordblindhed, hjerneskade bl.a. på hjemmesider og selvbetjeningsløsninger. (Temadrøftelse med Visitationen og Borgerservice på mødet 19.09.2022 og med Borgerservice 22.06.2023).
- Udviklingen blandt børn og unge, der har behov for støtte/specialiserede tilbud både i Gladsaxe og på landsplan. Hvordan er udviklingen, hvorfor sker det og hvordan kan der arbejdes med forebyggelse. (Temadrøftelse 07.03.2023).
- Introduktionsoplæg om både børne- og voksenområdet bl.a. Til de forskellige tilbud og indsatser, der er i Gladsaxe Kommune samt til Handicaprådets rolle, opgaver m.v. (Introduktion til børneområdet på mødet 07.06.2022 og voksenområdet 15.12.2022).
- Status på etablering af et udsatteråd i Gladsaxe Kommune. (Orientering på møderne 07.06.2022 og 15.12.2022).